

VŠĮ JIEZNO PIRMINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRAS

MOTYVUOTA IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO IR ĮVERTINIMO LAIKOTARPIS NUO 2018-07-01 IKI 2019-08-01

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Korupcijos prevencijos įstatymu; Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601; Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“; Šakinės korupcijos prevencijos programos Įgyvendinimo 2016 – 2019 m. priemonių planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. V-1433; VŠĮ Jiezno PSPC korupcijos prevencijos programa 2016 – 2019 m., patvirtinta VŠĮ Jiezno PSPC direktoriaus 2015 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. (1.3) V-26 ir VŠĮ Jiezno PSPC 2016 –2019 metų korupcijos prevencijos programos priemonių įgyvendinimo planu, siekiant nustatyti Viešosios įstaigos Jiezno pirminės sveikatos priežiūros centro, kurio steigėja yra Prienų rajono savivaldybė, veiklos sritis, kuriose galimai egzistuoja įstaigos veiklą veikiantys išoriniai ir (ar) vidiniai ir (ar) individualūs rizikos veiksniai, galintys sudaryti galimybes atsirasti korupcijai, įstaigoje buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas.

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybę, buvo naudojami:

teisės aktų ir dokumentų turinio analizės metodas;

interview metodas (darbuotojams pateikti klausimai);

veiklos srities procesų ir esamos padėties stebėjimo metodas,

leidę nustatyti VŠĮ Jiezno PSPC veiklos sričių atitiktis Korupcijos prevencijos įstatymo Nr.IX-904 6 straipsnio 4 dalyje nustatytiems kriterijams:

1. **Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.** Per analizuojamąjį laikotarpį VŠĮ Jiezno PSPC nebuvo užfiksuota Korupcijos prevencijos įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atvejų. Taip pat, nebuvo užfiksuota kitų tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingų teisės pažeidimų, už kuriuos numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia teisinė atsakomybė, atvejų.

2. **Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ir priežiūros vykdymas.** Per analizuojamąjį laikotarpį VŠĮ Jiezno PSPC ar atskiri darbuotojai nevykdė veiklos, skirtos prižiūrėti, kaip jiems nepavaldūs fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys laikosi teisės aktų reikalavimų viešųjų pirkimų ar sveikatos priežiūros paslaugų teikimo srityse, taip pat nevykdė kontrolės funkcijų, nesusijusių su Įstaigos vidaus administravimu.

3. **Atskirų darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti.** VŠĮ Jiezno PSPC dirbančių specialistų ir darbuotojų darbinės veiklos principai, funkcijos, uždaviniai, darbo bei sprendimų priėmimo tvarka ir atsakomybė yra išsamiai reglamentuoti Įstaigos įstatuose, patvirtintuose Prienų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. T3-13, vidaus darbo tvarkos taisyklėse, patvirtintose Įstaigos direktoriaus 2015 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. (1.3) V-13, kiekvieno dirbančiojo pareiginiuose nuostatuose (su visomis darbinėmis instrukcijomis darbuotojai supažindinami pasirašytinai) ir kituose teisės aktuose. Įstaigoje veikia VŠĮ Jiezno PSPC Elgesio kodeksas, patvirtintas VŠĮ Jiezno PSPC direktoriaus 2014 sausio 23 d. įsakymu Nr. 8-K, su kuriuo darbuotojai supažindinti pasirašytinai.

4. **Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.** Per analizuojamąjį laikotarpį VŠĮ Jiezno PSPC ar atskiram

darbuotojui nesuteikti įgaliojimai išduoti leidimus, licencijas, suteikti nuolaidas, lengvatas ir kitokias papildomas teises ar atsisakyti ja išduoti arba sustabdyti, panaikinti jų galiojimą ar kitaip jas apriboti teisės aktais nustatyta tvarka, taikyti teisės aktuose nustatytas kitas teisinio poveikio priemones, konstatuoti, nagrinėti teisės pažeidimus ir priimti sprendimus dėl teisinės atsakomybės priemonių taikymo.

5. Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo. Per analizuojamąjį laikotarpį VšĮ Jiezo PSPC priėmė savarankiškus sprendimus, susijusius su sveikatos priežiūros paslaugų teikimu, tačiau teisės aktuose ši veikla yra aiškiai reglamentuota, nebereikalaujanti papildomo derinimo su kitomis valstybės ar savivaldybės įstaigomis ir (ar) nereikalaujanti kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

6. Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija. VšĮ Jiezo PSPC savo veikloje turi sričių, susijusių su išlaptintos informacijos (darbuotojų ir pacientų bendrieji asmens duomenys, ypatingi pacientų asmens duomenys) gavimu, naudojimu, apsauga, tačiau minėta informacija nelaikytina valstybės ar tarnybos paslaptimi.

7. Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų. Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnyba nėra atlikusi korupcijos rizikos analizės Įstaigoje.

Korupcijos pasireiškimo tikimybė buvo vertinta:

viešųjų pirkimų organizavimo ir

mokamų, iš dalies mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo srityse.

Analizės metu nagrinėti Lietuvos Respublikos įstatymai, kiti norminiai teisės aktai, darbo tvarkos taisyklės, su atliekamomis funkcijomis susiję įstaigos direktoriaus įsakymai, kiti dokumentai. Vyko pokalbiai su darbuotojais, atsakingais už viešųjų pirkimų organizavimą.

Viešieji pirkimai vykdomi vadovaujantis Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu, patvirtintu Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. IS-97, VšĮ Jiezo PSPC viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu VšĮ Jiezo PSPC direktoriaus 2019 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. (1.3)V-1.

Pirkimus inicijuoti gali įsakymu patvirtinti įstaigos darbuotojai.

Atlikęs rinkos tyrimą, paraišką pildo:

medicininės paskirties pirkimams – slaugos administratorė;

ūkio poreikių įgyvendinimui – ūkio reikalų tvarkytojas, slaugos administratorė;

biuro darbo, aptarnavimo prekėms – ūkio reikalų tvarkytojas, slaugos administratorė.

Neskelbiama apklausa žodžiu, el. paštu, informacijos ieškant internete– iki 3000 eur be PVM;

Neskelbiama apklausa raštu – nuo 3001 eur iki 10000 eur be PVM.

Nagrinėti visi pirkimų procedūros etapai:

Pirkimų poreikio formavimas ir planavimas,

Pirkimo inicijavimas ir pasiruošimas pirkimui,

Pirkimo vykdymas,

Mažos vertės pirkimo organizavimas,

Informacijos apie viešuosiu pirkimus teikimas.

VšĮ Jiezo PSPC veiklos sritis atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje numatytus kriterijus, dėl ko ji priskiriama prie veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė. Tačiau Įstaigos darbuotojų darbo funkcijos, veikla yra išsamiai reglamentuota teisės aktais, užtikrinama kontrolė, svarbūs sprendimai priimami remiantis teisės aktais. Jokių korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, susijusių su viešaisiais pirkimais vykdančios įstaigos darbo funkcijas nebuvo nustatyta.

Įvertinus VšĮ Jiezo PSPC priimtus teisės aktus, reglamentuojančius viešųjų pirkimų organizavimo sritį, daroma išvada, kad minėtoje veiklos srityje korupcijos pasireiškimo tikimybė vertintina kaip nedidelė.

Mokamos, dalinai mokamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos VšĮ Jiezno PSPC yra teikiamos vadovaujantis Sveikatos apsaugos ministro 2014 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. V-794 „Dėl Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 1999 m. liepos 30 d. įsakymo Nr. 357 „Dėl mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašo, kainų nustatymo ir jų indeksavimo tvarkos bei šių paslaugų teikimo ir apmokėjimo tvarkos“ pakeitimo, VšĮ Jiezno PSPC direktoriaus 2015 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. (1.3)-V21 „Dėl mokamų, iš dalies mokamų, nemokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo bei jų apmokėjimo tvarkos tvirtinimo“, VšĮ Jiezno PSPC direktoriaus 2015 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. (1.3)-V17 „Dėl mokamų asmens sveikatos priežiūros teikiamų paslaugų kainų tvirtinimo“.

Analizuojamu laikotarpiu buvo nagrinėjamos įstaigoje teikiamos mokamos ir apmokamos iš PSDF biudžeto asmens sveikatos priežiūros paslaugos. Prieš teikiant pacientui paslaugą, už kurią jis turi mokėti, pacientas supažindinamas apie jo teisę ir galimybes gauti konkrečią paslaugą nemokamai, išskyrus atvejus, kai paslaugos yra įtrauktos į mokamų paslaugų sąrašą. Į asmens ambulatorinę kortelę įdedamas patvirtintas parašu sutikimas dėl mokamų paslaugų teikimo, suteiktos mokamos paslaugos pavadinimas ir jos teikimo pagrindas, paslaugos apmokėjimo faktą patvirtinančio dokumento numeris ir data. Apmokėjus už paslaugą, pacientui išduodamas pinigų priėmimo kvitas, pageidaujant gali būti išrašoma sąskaita– faktūra.

Analizuota bendrosios praktikos slaugytojų atsakomybė teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas. Tiesiogiai bendrosios praktikos slaugytojų teises ir pareigas nustato Lietuvos medicinos norma MN 28:2019 „Bendrosios praktikos slaugytojas“, patvirtinta Sveikatos apsaugos ministro 2019 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. V-828, pareiginiai nuostatai patvirtinti VšĮ Jiezno PSPC direktoriaus 2015 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. (1.3)-V14. Pagal medicinos normoje įtvirtintą tvarką bendrosios praktikos slaugytojams suteikta teisė išrašyti pacientams daugelį medicinos pagalbos priemonių, įtrauktų į Kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių sąrašą.

Pranešimų apie galimai netinkamai atliekamas VšĮ Jiezno PSPC darbuotojų pareigas teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas negauta. Darytina išvada, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė VšĮ Jiezno PSPC analizuotu laikotarpiu vertintina kaip nedidelė.

Siūloma tęsti VšĮ Jiezno PSPC korupcijos prevencijos programos priemonių įgyvendinimą.

Parengė

Vaida Milkevičiūtė, atsakinga už korupcijos prevenciją ir kontrolę